

Täysistunto

Tiistai 1.12.2015 klo 13.59—17.09

8. Hallituksen esitys eduskunnalle kuluttajariitojen vaihtoehtoista ratkaisemista koskevak- si lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 74/2015 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 13/2015 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö TaVM 13/2015 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä.

Asian esittelee talousvaliokunnan puheenjohtaja, edustaja Turunen.

Keskustelu

15.11 **Kaj Turunen ps** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tässä hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki, joka koskisi muussa kuin viranomaisessa tapahtuvaa vaihtoehtoista riidanratkaisua kuluttaja-asioissa. Hallituksen esityksellä pannaan kansallisesti täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta. Hallituksen esityksessä ehdotetaan myös muutoksia kuluttajariitalautakunnasta ja liikennevahinkolautakunnasta annettuihin lakeihin sekä kuluttajansuojalakiin sekä velan vanhentumisesta annettuun lakiin ehdotetaan tehtäväksi teknisluontoinen tarkistus.

Talousvaliokunta puoltaa yksimielisesti hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina seuraavin huomautuksin:

Talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa on herätetty kysymys mahdollisuudesta keskittää vakuutusopimuksiin perustuvien riita-asioden käsittely vakuutuslautakuntaan. Tämä edellyttäisi kyseisen asiakokonaisuuden rajaamista kuluttajariitalautakunnan toimivallan ulkopuolelle. Talousvaliokunta katsoo kuitenkin, että toimivallan rajaaminen heikentäisi kuluttajariitalautakunnan asemaa yleisenä, käytännössä lähes kaikkia kuluttajasopimuksia käsittelevänä riidanratkaisuelimenä. Kuluttajariitalautakunnan vakuutusasioita käsittelevän jaoston kokoonpanolla voidaan varmistaa, että lautakunnassa on riittävä asiantuntemus myös vakuutusasioiden käsittelemiseen.

Talousvaliokunta katsoo, että yhteydenotto kuluttajaneuvontaan on prosessin edellytyksenä käsittelylle kuluttajariitalautakunnassa. Ehdotettua säännöstä on pidetty kuluttajaasioiden käsittelyn kokonaistehokkuutta lisäävänä. Lautakunta voi joka tapauksessa ottaa harkintansa mukaan käsittelyyn asian, jossa ei todennäköisesti olisi saavutettavissa lisäarvoa sillä, että kuluttaja ottaa ensin yhteyttä kuluttajaneuvontaan.

Asiantuntijakuulemisessa on nostettu esiin myös kysymys siitä, voitaisiinko kuluttajaneuvontaa pitää direktiivin mukaisena riidanratkaisuelimenä. Talousvaliokunta ei kuiten-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 73/2015 vp

kaan pidä tarkoituksenmukaisena, että kuluttajaneuvonnasta muodostettaisiin direktiivin tarkoittama riidanratkaisuelin.

Talousvaliokunta toteaa myös, että liikennevakuutuksiin liittyvät kuluttajariidat kuuluvat direktiivin soveltamisalaan, joten kuluttajalla täytyy olla mahdollisuus saattaa tähän asiaryhmään kuuluvat riita-asiat direktiivin vaatimukset täyttävän vaihtoehtoisen riidanratkaisuelimen käsiteltäväksi. Ratkaisukäytännön yhdenmukaisuuden varmistamiseksi pidetään tarkoituksenmukaisena, että myös vahinkoa kärsineiden aloitteesta vireille tulevat erimielisyydet ratkaistaan liikennevahinkolautakunnassa.

Talousvaliokunta huomauttaa, että direktiivin täytäntöönpanosta johtuvat suurimmat muutospaineet tulevat todennäköisesti aiheutumaan 90 päivän määräajasta, jonka kuluessa kuluttajariita on käsiteltävä. Aika lasketaan ratkaisuun tarvittavan aineiston saapumisesta. Uusi määräaika huomioon ottaen talousvaliokunta yhtyy asiantuntijakuulemisessa esitettyyn huoleen kuluttajariitalautakunnan resurssien varmistamisesta.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 74/2015 vp sisältyvien 1.-5. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.